

بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات باغی در میان باغداران شهرستان ایلام

دکتر علیرضا پورسعید*، دکتر رویا اشراقی سامانی**، چیمین عبداللهی***

چکیده

فعالیت در بخش کشاورزی به علت وابستگی بالا به طبیعت، در مقایسه با دیگر فعالیتهای اقتصادی، با خطرها و ریسکهای بیشتری همراه است. باغداری نیز، از جمله این فعالیتهاست که همواره با بلاهای طبیعی گوناگونی روبه‌روست. از همین‌رو، بیمه به منظور کاهش نبود قطعیت و به عنوان راهبردی مدیریتی، به حمایت باغداران می‌پردازد. از آنجاکه باغداری در ایران نیز، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و از سوی، شهرستان ایلام هم، در شمار تولیدکنندگان محصولات باغی کشور است و از دیگر سو، تاکنون پژوهش‌چندانی نیز، در زمینه بیمه محصولات باغی در ایلام انجام نگرفته؛ در همین راستا نیز این پژوهش، به بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات باغی از سوی باغداران شهرستان ایلام پرداخته است. جامعه آماری این پژوهش، دربردارنده ۲۸۹۱ باغدار شهرستان ایلام است که در ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۰، تعداد ۱۰۱ نفر از آنان، دستکم یکبار اقدام به بیمه محصولات باغی خود کرده و بقیه نیز، تمایلی به پذیرش بیمه نشان نداده‌اند. برای باغداران پذیرنده، از روش سرشماری، و برای باغداران غیرپذیرنده، با توجه به تقسیمبندی شهرستان به سه بخش چوار، میسخاص و مرکزی، از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای استفاده شد. سرانجام، با بهره‌گیری از جدول بارتلت، تعداد ۳۵۹ نفر باغدار به عنوان نمونه انتخاب شدند که تعداد ۱۰۱ نفر از آنان، به عنوان پذیرنده بیمه، و تعداد ۲۵۸ نفر دیگر، به عنوان نپذیرنده بیمه تعیین شدند. برای گردآوری داده‌ها نیز، روش پرسشنامه و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، آمار توصیفی و استنباطی ضریب همبستگی فی، وی کرامر، اتا و مدل لاجیت با استفاده از نرم‌افزار Spss19 به‌کار رفته است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، میان متغیرهای تجربه باغداری، میزان درآمد، میزان آگاهی از هدفها و سودمندیهای (فایده‌های) بیمه، میزان ارتباط با کارشناسان صندوق بیمه، شرکت در دوره‌های آموزشی- ترویجی، اصلاح قوانین و شرایط تعیین گرامت و پرداخت آن، جلب همکاری شوراها و تعاونیهای روستایی برای ترویج فرهنگ بیمه و افزایش میزان گرامت با پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. از سوی، نمایان شد که داشتن سرمایه اولیه برای بیمه کردن محصولات باغی و بالا بودن مبلغ حق بیمه نیز، سبب گرایش نیافتن باغداران به بیمه است.

کلیدواژه‌ها:

بیمه، پذیرش، محصولات باغی، مدل لاجیت، شهرستان ایلام.

E-mail: a_poursaeed@yahoo.com

* عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، پردیس علوم تحقیقات ایلام

** عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی ایلام

E-mail: abdollahi.ch1366@yahoo.com

*** دانش‌آموخته ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی ایلام